

Ik heb gedroomd over rivieren vol bloed. Niet alleen mijn volk stierf, ook Moeder Aarde werd platgetrapt onder de vele voeten van de witte man. Het pad dat we nu bewandelen, leidt naar de dood.

Het is 1659. De Nederlandse pioniers in het nog onontgonnen Amerika eigenen zich steeds meer land toe van de oorspronkelijke bewoners. De zestienjarige Hendrick Pels wordt tegen wil en dank meegezogen in de strijd tussen de barbaarse indianen en de vrome Hollanders.

Als hij gevangen wordt genomen door de meedogenloze vijand, denkt hij dat zijn laatste uur geslagen heeft. Maar hoe langer Hendrick zich onder hen bevindt, hoe meer hij zijn beeld moet bijstellen...

Hendrick, de Hollandsche indiaan is een indrukwekkend verhaal over de botsing tussen twee culturen en over de gevolgen van de Nederlandse expansie- en handelsdrift voor een trots en vredelievend volk.

Gebaseerd op ware gebeurtenissen.

De Vier Windstreken

ISBN 978 90 5116 627 9

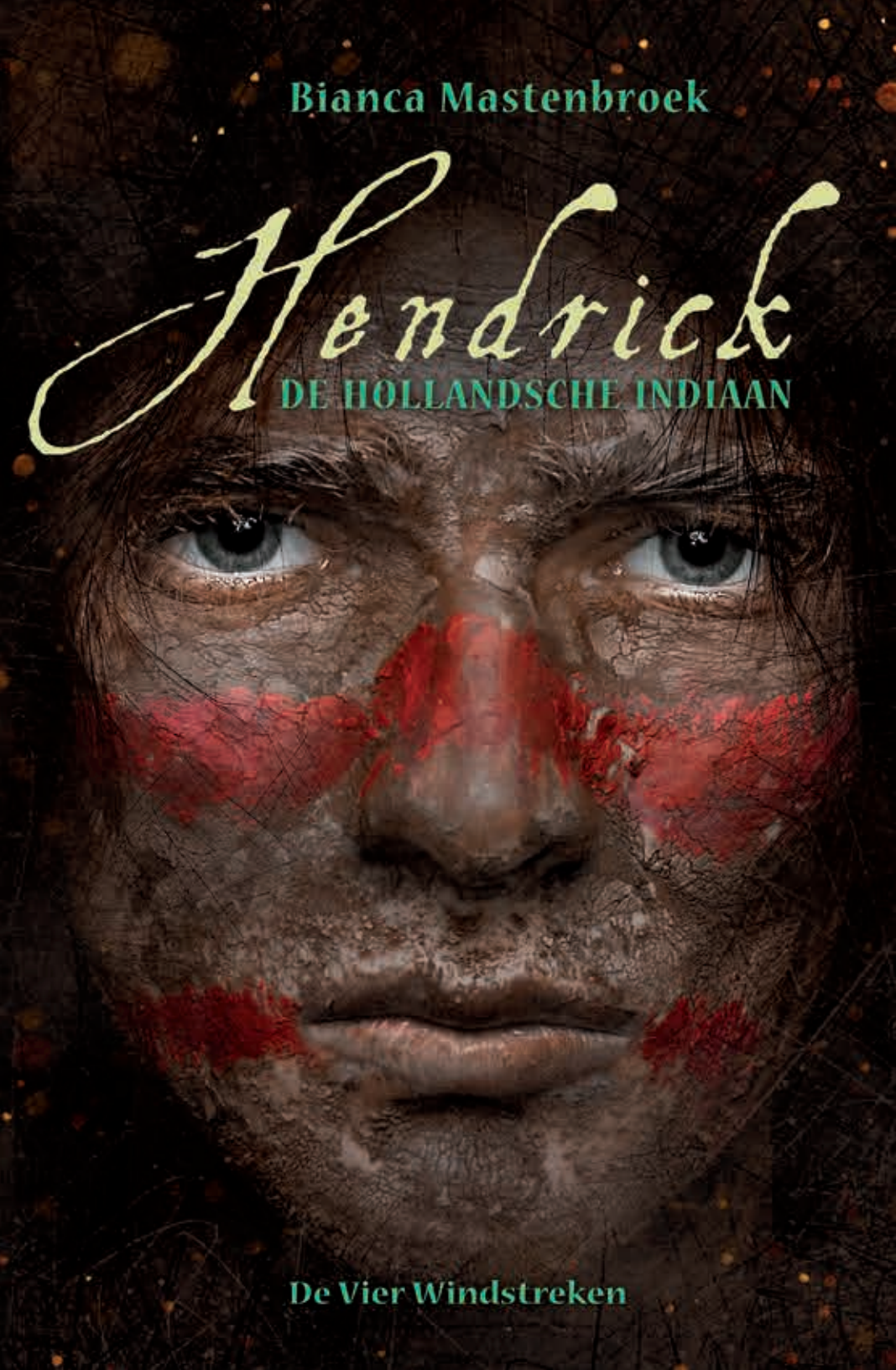
9 789051 166279

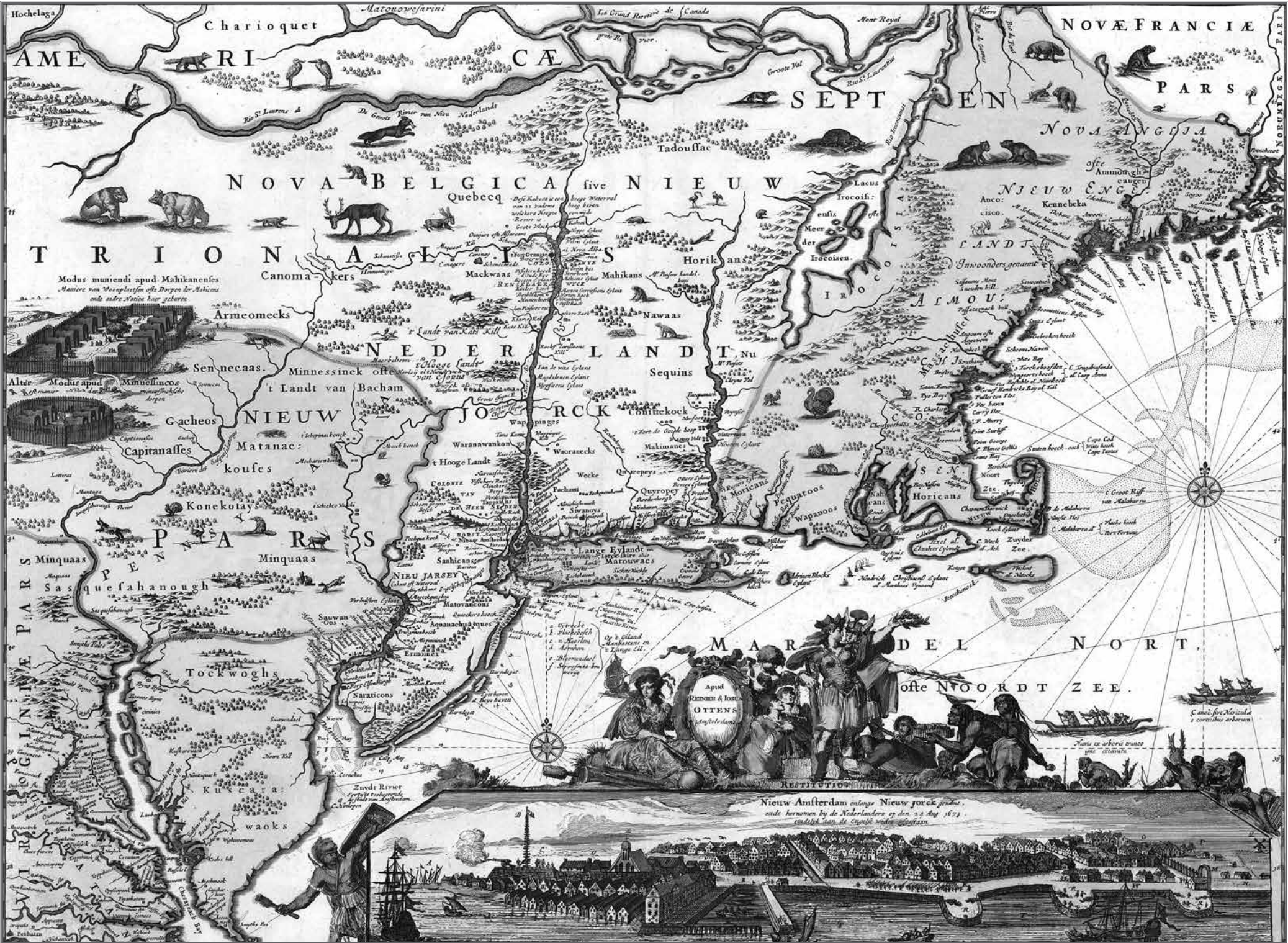
Bianca Mastenbroek
Hendrick
DE HOLLANDSCHE INDIAAN

Bianca Mastenbroek

Hendrick
DE HOLLANDSCHE INDIAAN

De Vier Windstreken

Hochelag, Charioquet, Matouwejaruni, La Grand Riviere de Canada, Mont Royal, NOVA FRANCIA, SEPT EN, NOVA ANGLIA, PARSI, NORTHEG, NIEUW ENGLAND, Anco, Keune beka, ofte Ammonitica, cisco, Innoonders genant, Seneca, NIEUW JORCK, NIEUW NEDERLAND, NIEUW JARSEY, NIEUW PENNSYLVANIA, NIEUW MEXICO, NIEUW CALIFORNIA, NIEUW TEXAS, NIEUW FLORIDA, NIEUW GEORGIJA, NIEUW CAROLINA, NIEUW VIRGINIA, NIEUW MARYLAND, NIEUW DELAWARE, MAREM NORT, ofte NOORDT ZEE.

NOVA BELGICA five NIEUW JORCK, Quebecq, Lacus, Irocoifi, enfis, Meer der Irocoisen, Horik an, Irocoisen, NIEUW ENGLAND, NIEUW JORCK, NIEUW NEDERLAND, NIEUW JARSEY, NIEUW PENNSYLVANIA, NIEUW MEXICO, NIEUW CALIFORNIA, NIEUW TEXAS, NIEUW FLORIDA, NIEUW GEORGIJA, NIEUW CAROLINA, NIEUW VIRGINIA, NIEUW MARYLAND, NIEUW DELAWARE, MAREM NORT, ofte NOORDT ZEE.

TRIONA, Canoma kers, Mackwaas, Mahikans, Nawaas, Sequins, NIEUW JORCK, NIEUW NEDERLAND, NIEUW JARSEY, NIEUW PENNSYLVANIA, NIEUW MEXICO, NIEUW CALIFORNIA, NIEUW TEXAS, NIEUW FLORIDA, NIEUW GEORGIJA, NIEUW CAROLINA, NIEUW VIRGINIA, NIEUW MARYLAND, NIEUW DELAWARE, MAREM NORT, ofte NOORDT ZEE.

Senecaas, Minnessack ofte Landt van Bacham, Gacheos, NIEUW JORCK, NIEUW NEDERLAND, NIEUW JARSEY, NIEUW PENNSYLVANIA, NIEUW MEXICO, NIEUW CALIFORNIA, NIEUW TEXAS, NIEUW FLORIDA, NIEUW GEORGIJA, NIEUW CAROLINA, NIEUW VIRGINIA, NIEUW MARYLAND, NIEUW DELAWARE, MAREM NORT, ofte NOORDT ZEE.

Minquaas, Sasquefahanough, Tockwohs, NIEUW JORCK, NIEUW NEDERLAND, NIEUW JARSEY, NIEUW PENNSYLVANIA, NIEUW MEXICO, NIEUW CALIFORNIA, NIEUW TEXAS, NIEUW FLORIDA, NIEUW GEORGIJA, NIEUW CAROLINA, NIEUW VIRGINIA, NIEUW MARYLAND, NIEUW DELAWARE, MAREM NORT, ofte NOORDT ZEE.

Apud RENEWAU & IOSTOTTENS, RESTITUTION, Nieuw Amsterdams onlangs Nieuw jorck geheet, ende heronnen by de Nederlanders op den 24 Aug. 1624. vordel van de Engelen weder afgestaan.

Bianca Mastenbroek

Hendrick, de Hollandsche indiaan

Bianca Mastenbroek

Hendrick

DE HOLLANDSCHE INDIAAN

Op www.vierwindstreken.com kun je je aanmelden voor onze nieuwsbrief.
Hier vind je ook al onze boeken en andere artikelen.

© 2017 De Vier Windstreken, Rijswijk

Tekst van Bianca Mastenbroek

Omslag van JeRoen Murré

Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in Nederland

Kaart schutblad: *Totius Neobelgii Nova et Accuratissima Tabula*,
rond 1674 van Hugo Allard.

Kaart bij Deel I: uitsnede en bewerking van de kaart van
Adriaen Van Der Donck, verschenen in de tweede druk van zijn
Beschryvinge van Nieuw-Nederlant, 1656.

NUR 284, 285, 242 / ISBN 978 90 5116 627 9

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

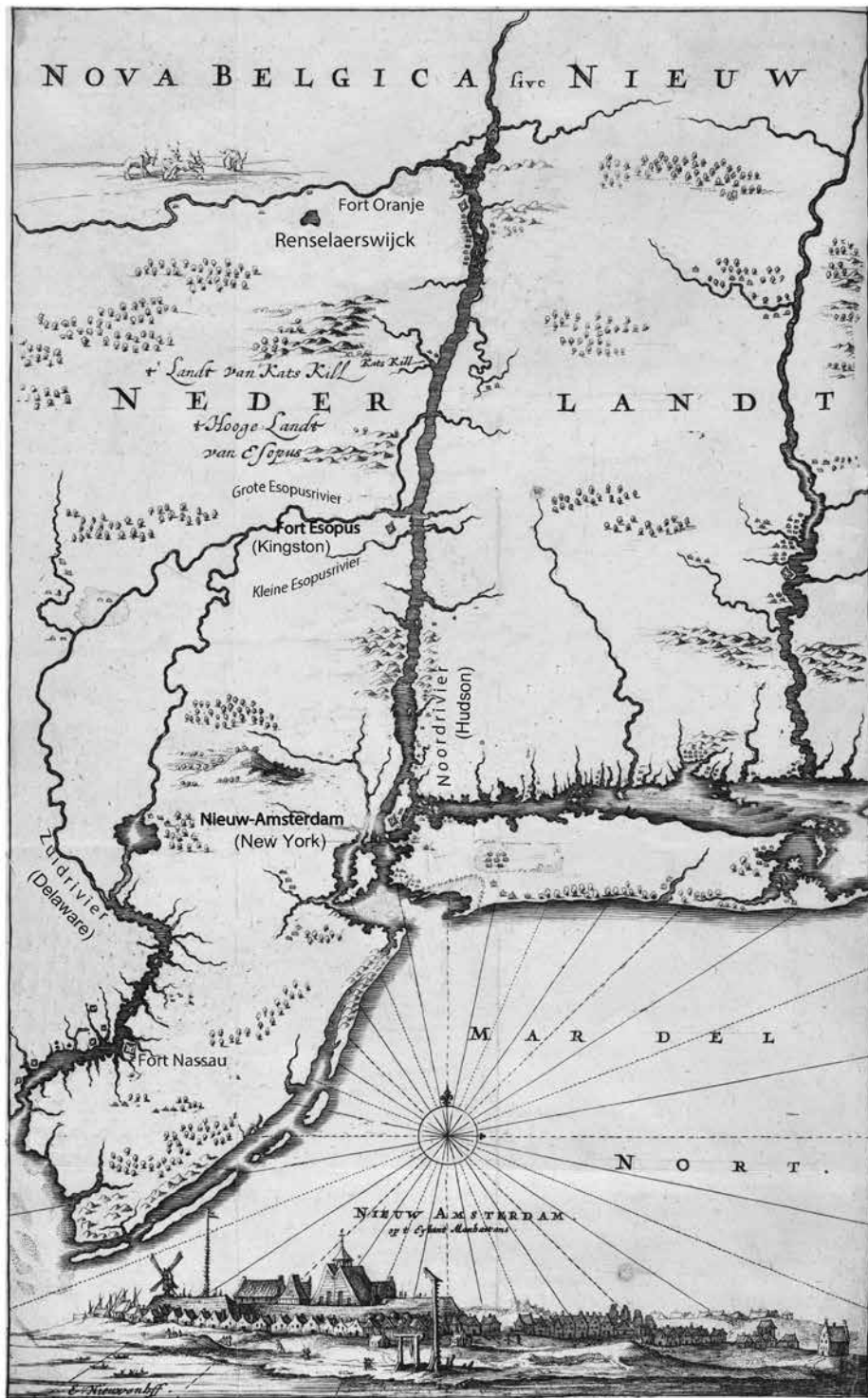
De Vier Windstreken

Voor Eva

Moge de Schepper over jou en je Grote Broer waken.

Deel I

Vosberg

Hoofdstuk 1

Eén moment van onachtzaamheid en het was voorbij.

Met zijn buik tegen de reling spiedde Hendrick de Noordrivier af. Het kabbelende water werd gevoed door een ragfijn gordijn van glinsterende regendruppels. Ogenschijnlijk vreedzaam.

Over de loop van zijn musket probeerde hij de grijze schaduwen te doorgronden die met de wolken mee over de rivier gleden. Lagen de Esopusindianen daar in hun kano's op de loer?

Zijn hand begon te trillen en zijn musket zakte naar beneden.

Een pets tegen zijn oor. 'Wat denk je nou, dat de vijand zich onder water bevindt?' snauwde vader.

Snel bracht Hendrick zijn musket terug in positie. De hele reis had hij goed opgelet en net op dat ene moment van zwakte stond vader weer klaar om hem als een kind te berispen. Nog geen ongepaste zucht ontging die man.

'Als de barbaren aan boord weten te komen, is dat jouw schuld.'

'Dat zal niet gebeuren, vader. Ik schiet ze allemaal dood.'

'Mooie praatjes zijn voor huisvrouwen. Hou je kop erbij, anders wordt hij eraf geschoten.'

Met grote passen verdween vader. Hendricks grootspraak verdween nog sneller. Dat hij thuis, in alle rust, moeiteloos een doel kon raken op vijftig passen afstand, betekende hier niets. Hij had immers nog nooit op een levend, bewegend wezen geschoten.

Van vader had hij opdracht gekregen om de rivierzijde te bewaken. Op het open water moest hij de vijand van ver kunnen zien aankomen, terwijl dat bij de dichtbegroeide oever van de Noordrivier met zijn verraderlijke inhammen veel lastiger zou zijn. Die kant moest zijn jongere broer Evert bewaken. Maar na uren turen in schimmige schaduwen wist Hendrick niet meer zo zeker wie van hen de gemakkelijke kant had gekregen.

Nu ze diep in vijandelijk gebied waren, voelde hij zich als de houten vogel die boven in een boom werd vastgemaakt tijdens het papegaaischieten. Hij kon nergens heen en de kogels konden ieder moment om zijn oren vliegen.

Of zouden de wilden met pijl en boog schieten? Niet dat het verschil maakte: dood was dood.

Straks eindigde hij net als Harmen Jacobsen vorig jaar. Die had niets-vermoedend op zijn schip gestaan toen hij werd doodgeschoten door een dronken indiaan. Sindsdien dreigde er oorlog tussen de wilden en de Nederlanders van de Esopus. Toch moest vader daar zo nodig een tussenstop maken. Het ruim lag vol bevervellen om straks in Nieuw-Amsterdam te verhandelen, waarom zette hij de handel én de winst én de levens van zijn zoons op het spel? Moest hij werkelijk nú de opbrengst van zijn landerijen gaan controleren?

‘We naderen de Kleine Esopusrivier!’ bulderde vader. ‘Daar gaan we voor anker.’

Eindelijk. En veel te snel. Hendrick hoefde niet langer het water af te speuren naar mogelijk gevaar, nu moest hij het tegemoet lopen, het hele eind van het Strand naar het dorp. Was hij er maar, dan kon hij opgelucht ademhalen. Nee, pas als hij veilig thuis was bij zijn moeder en zussen in Rensselaerswijck zou hij zich weer veilig voelen.

Hij blikte over zijn schouder, langs de grote mast met de gebolde zeilen, over de voorplecht van hun jacht. Er lag geen ander schip voor anker bij de monding van de Kleine Esopus. Dat de handelaren het dorp meden, zei genoeg.

Concentreer je, sprak hij zichzelf toe op de barse manier van vader. De wilden kunnen ieder moment tevoorschijn komen. Zeker nu het jacht vaart mindert...

Open en bloot bij de reling was hij een gemakkelijke prooi. Misschien was dat de ware reden van vaders tussenstop: zodat hij eindelijk kon af raken van zijn teleurstellende oudste zoon, terwijl de wilden de schuld zouden krijgen.

Hendrick vermorzelde die gedachten tussen zijn opeengeklemd kiekeben. Hij wilde vader trots maken, ook al leek het voorbestemd dat hij alleen teleurstelling kon brengen. Want waarom was Evert naar vader vernoemd en niet hij?

Om hem heen werd hard gewerkt om het jacht tot stilstand te brengen. Iedereen was druk, terwijl hij stond te kniezen. Hij had een taak gekregen, een belangrijke, en wat deed hij?

Hendrick verstevigde de greep op zijn musket. Als de wilden kwamen,

zou hij zijn familie beschermen. Het was hoog tijd dat hij zijn positie als oudste zoon waarmaakte.

Hij werd omhuld door de schaduw van een zeeman die naast hem kwam staan. ‘Ik neem je wacht over.’

Hendrick knikte slechts, want zo zou vader ook reageren, en liep naar stuurboordzijde. Het jacht lag op een steenworp afstand van het Strand. In de inham rechts zwom een groep zwanen, hun nekken sierlijk gekromd. Achter hen wuifde het riet op de drassige oever. De lange stengels dansten op het lied van de wind.

Nee, hij hoorde geen schoonheid te zien, hij moest uitkijken naar gevaar. In dat riet kon zich een hele horde wilden verschuilen.

Zijn ogen gleden over het verlaten Strand. Nog geen jaar geleden woonde Jacob Adriaansen hier. Van zijn huis en schuur was niets meer over, die hadden de wilden in brand gestoken, nadat ze hem eerst aan één oog blind hadden gemaakt en zijn kind dodelijk hadden verwond. Hendrick had de onfortuinlijke man gezien in Rensselaerswijck, niet lang nadat hij was gevlucht voor de verschrikkingen. De huid rond zijn oog was vurig rood geweest, het litteken van de bijlslag had er als een dikke witte worm bovenop gelegen. Hendrick was er onpasselijk van geworden. Nu voelde hij zich ook wee in zijn maag. Hij moest het land van de barbaren betreden...

Helemaal links op het Strand stond het huis van Kit Davidsen, dat hadden ze wel gespaard, maar Kit was een vriend van de wilden, hij sprak zelfs hun taal. ‘Ze hebben de hele zomer dag en nacht gewerkt aan pijlen en bogen en zijn klaar om aan te vallen,’ had hij verkondigd in de herberg in Rensselaerswijck. Zelf was hij gewaarschuwd door een van hun leiders, Caelcop, dat hij ‘het Strand beter kon verlaten, omdat de strijders van plan waren de Nederlanders slaag te geven’.

Na dat bericht van Kit had vader zijn plannen om rechtstreeks naar Nieuw-Amsterdam te varen omgegooid. Moeder had nog geprotesteerd, helemaal toen ze begreep dat hij ook haar jongste zoon zou meenemen naar een gebied waar oorlog dreigde, maar volgens vader hoorde gevaar bij het leven. ‘Onze jongens moeten leren leven met de continue dreiging van die goddeloze wilden. Het is mijn taak om ze op de toekomst voor te bereiden.’ Wat moeder ook zei, het mocht niet baten en ze had haar zoons op het hart gedrukt om goed op elkaar te passen en veilig bij haar terug te keren. Hendrick wilde daar alles voor doen!

Zijn broer stond nog steeds ingespannen op wacht. Nadat hij ook werd afgelost door een zeeman, draaide hij zich om.

Als Evert zo hard blijft groeien, dacht Hendrick, steekt hij volgende maand boven mij uit. Wie is er dan de kleine broer? Drie jaar scheelden ze en daar was niets meer van te zien. Hendrick voelde zich nog kleiner dan hij al was.

‘Laten we ons gereedmaken voor vertrek.’ Het was net alsof vader sprak. Everts stem was nog niet zo vol, zijn schouders waren nog niet zo breed, zijn gezicht was nog niet zo hoekig en zijn krullen waren nog niet zo wild, maar in alles was Evert een jongere afspiegeling van vader. Terwijl Hendrick met zijn blauwe ogen, tengere lijf en sluike haar meer op moeder leek.

Hij had het voortouw willen nemen, maar Evert liep al richting de kajuit die ze samen deelden. Snel propte Hendrick wat broeken, hemden en sokken in een tas, zodat hij als eerste klaar was en zich kon melden bij vader, die toezicht hield op het te water laten van de sloep.

‘Kan ik iets doen, vader?’

Vader ging door met orders geven alsof Hendricks vraag uit de lucht geplukt was door een stormwind. Hendrick richtte zijn aandacht op de oever. Er was niemand, en toch had hij het gevoel dat er vanuit de schaduwen naar hem geloerd werd. Duistere blikken, vol kwade bedoelingen. Hij huiverde.

Met een brede glimlach kwam Evert naast hem staan. Die was niet bang. Hij was nooit bang, hij zag het leven als een avontuur. Hendrick probeerde zorgeloos terug te lachen, maar zijn mondhoeken leken van lood. ‘Ik ben zo benieuwd,’ zei Evert.

Hoe kon het ook anders? Al snapte Hendrick zijn broer wel. Voor Evert was dit de eerste keer naar de Esopus, terwijl hij vorig jaar al met vader mee was geweest, toen het dorp nog niet meer was dan wat braakliggende stukken land en half opgetrokken huizen. Omdat er zoveel problemen waren met de wilden, had directeur-generaal Stuyvesant de wijdverspreide Nederlanders opgedragen om dichterbij elkaar te gaan wonen en een omheind dorp te bouwen. Alleen dan kon hij soldaten sturen om hen te beschermen. Die soldaten waren er nu, maar de dorpelingen waren nog steeds niet veilig.

Evert spreidde zijn armen. ‘Ik wil de landen zien die zo vruchtbaar moeten

zijn dat ze heel Nieuw-Nederland van graan kunnen voorzien, ik wil de barbaren zien die hier zoveel woester moeten zijn dan bij ons in Rensselaerswijck, en natuurlijk wil ik de plek zien waar ons nieuwe huis gebouwd gaat worden.’

Hendrick greep zich vast aan de reling van het jacht. ‘Ons nieuwe huis?’ ‘Ja, waarom denk je dan dat we hier zijn? Vader wil een huis laten bouwen op de plek die hij van Stuyvesant toegewezen heeft gekregen in het dorp.’ ‘Waarom?’ Ze hadden een prima huis bij het water en vader was er toch nooit, die was altijd op reis.

‘Omdat hier nieuwe kansen zijn,’ zei Evert.

Alsof dát alles verduidelijkte.

‘We gaan van boord.’ Vader knikte naar de sloep die klaar lag in het water. In een snelle beweging zwaaide Evert zijn benen over de reling en klom naar beneden. Het voelde alsof Hendricks voeten aan het teer van het dek zaten vastgeplakt, maar hij kon niet anders dan achter zijn jongere broer aan gaan.

Nadat ook vader en enkele gewapende mannen in de sloep zaten, roeiden ze naar het Strand. Met iedere slag werd de afstand tot het jacht groter en kwam het gevaar dichterbij.

De druilerigheid van de miezerregen was door zijn huid heen gesijpeld; vanbinnen voelde hij zich net zo grauw als het er vanbuiten uitzag. Al een uur ploeterden ze in noordwestelijke richting over het vochtige zandpad, musketten in de aanslag, continu op hun hoede voor de wilden. Ze waren er, hij kon ze ruiken. Of kwam die natte, rottende geur van het moerasland waar ze langs trokken?

Vader stootte Evert aan. ‘Daar wordt straks het riet gesneden voor het dak van ons nieuwe huis.’

Een nieuw huis, het was dus waar. Waarom wilde vader in hemelsnaam wonen op een plek die bedreigd werd door de barbaren? Daar was het toch niet veilig voor moeder, Annetje en Clara? Annetje was verliefd op de zoon van de smid, die wilde heus niet weg. Die zou tegen vader ingaan, ook al was ze een meisje. En moeder? Die wilde vast en zeker in Rensselaerswijck blijven, veilig onder de rook van Fort Oranje. Daar kwamen de wilden alleen om huden te verhandelen, niet om oorlog te voeren.

Ondanks dat de regenwolken de wereld grijs kleurden, snapte Hendrick

waarom er om dit gebied gevochten werd. Het heuvelachtige land werd gevoed door twee rivieren. Je hoefde je hand maar in de Esopusrivier te steken en je had een vis te pakken, had hij gehoord. Het bos, waar het brede pad naar het dorp langs liep, wemelde van het wild. Zelfs zonder te vissen of te jagen kon je hier je maag vullen, gewoon door je hand uit te steken. De takken van de bomen hingen zwaar naar beneden van de vruchten en noten. Het was dat hij zijn handen vol had aan zijn musket, anders puilden zijn zakken nu uit met kastanjes en hazelnoten.

Het groen van de bladeren maakte al langzaam plaats voor zachte tinten geel, oranje en rood. Nog een paar dagen, dan zouden de bossen in een vurige kleurenpracht zijn veranderd. Dáár werd hij blij van, niet van het land van de barbaren doorkruisen met een musket. Waarom kon hij niet zoals vader en Evert zijn? Een geweer in zijn hand, dat hoorde veilig te voelen.

Voorbij het bos lagen uitgestrekte velden vol mais, tarwe en rogge. Het gouden land, zelfs op een zwaarbewolkte dag.

In het noorden staken de fiere koppen van de Katskillbergen de lucht in. Door de groezelige regen zagen ze er vloeibaar, haast begaanbaar uit, maar hij herinnerde zich nog van de vorige keer dat de bergen ruw en steil waren, dat ze hem, hoe mooi ze ook waren, vijandig hadden geleken. 'Let op.' De waarschuwing kwam van een van de voorste mannen. 'Wilden.' Hendrick bracht zijn musket op ooghoogte en zocht om zich heen. Daar. Er bewoog wat tussen het mais rechts van hem. En niet ver daarvandaan ook. Er waren er meer!

Hij greep zijn vuurslag om de lont van zijn musket aan te steken, maar vaders mannen liepen gewoon door, wél met hun geweer op het maisveld gericht. Hendricks benen voelden nog slapper dan moeders uitgewrongen was. Hij zou vallen als hij nu een stap zou zetten, maar als hij bleef staan, raakte hij achterop.

Het mais bewoog weer en tussen de dikke stengels van de planten door ving hij een glimp op van een bloot bovenlijf. Strengen met kralen hingen over blote borsten. Een vrouw! Daar hoefde hij niet bang voor te zijn. Maar hij moest wel stoppen met het staren naar haar borsten.

'Geef de wildinnen geen kans om hun goddeloze gedrag te verspreiden,' had de dominee meerdere malen gewaarschuwd. 'Ze zijn nog verderfelijker dan hoeren.'

Hendrick had verhalen gehoord over christenen die met wildinnen sliepen. Goddeloos was het. Je deelde het bed toch ook niet met een schaap?

Tussen de maisplanten door ontwaarde hij nog een vrouw, ook bijna naakt. Ze droeg slechts een lap duffel tussen haar benen. Haar borsten hingen zwaar naar beneden, glimmend van de regen.

Snel wendde hij zijn blik af, maar nog steeds zag hij haar tepels voor zich. De barbaren hadden een slechte invloed, gewoon door er te zijn. Waarom verjaagde Stuyvesant ze niet?

Nieuw-Nederland was groot, groter dan iemand zich kon voorstellen. De wilden moesten maar ergens anders gaan wonen.

Ach, daarom was er nog niet geschoten: waarschijnlijk waren hier alleen vrouwen. Hendrick voelde de kracht terugstromen in zijn benen. Grote kans dat dit veld van de dorpelingen was, waaruit de wildinnen rijpe kolven stalen.

'Vrouwen,' zei Evert, die ook was blijven staan om te kijken. 'Die zien er niet gevaarlijk uit.'

'Ze stelen anders zo je musket uit je handen.'

Evert zette zijn borst uit. 'Dacht je dat?'

Lachend gaf hij zijn broer een zet. 'Laten we doorlopen.'

Met hun ogen strak op het maisveld gericht, liepen ze door, heuvelopwaarts. Het dorp kon niet ver meer zijn. Hendrick had wel willen rennen, maar liep keurig in de pas met de rest van de groep mee.

Ineens lag het daar, op een natuurlijke verhoging in het landschap: Fort Esopus.

Het dorp was omringd met een palissade van veertien voet hoog. De dikke boomstammen stonden strak zij aan zij en waren aan de bovenkant van een scherpe punt voorzien. Daar kwam geen wildeman door- of overheen.

Het pad liep schuin omhoog en werd steeds smaller, waardoor het fort onmogelijk door een horde bestormd kon worden. Stuyvesant had geen betere plek kunnen kiezen. Als het dorp zich niet tussen vijandelijke wilden had bevonden, had Hendrick hier wel willen wonen, maar nu mocht God het verhoeden.

De poort aan de zuidzijde was stevig gesloten, maar al snel werd er een luik geopend, waardoor een soldaat hen opnam.

'Gegroet, mijn naam is Evert Pels. Ik verzoek toegang tot Fort Esopus voor mijzelf, mijn twee zoons en mijn gezelschap.'

Vader had niet zo formeel hoeven doen, de poort ging al open. Die soldaat had natuurlijk aan één blik genoeg om te zien dat er goed volk voor de deur stond.

Binnen de poort stonden meerdere soldaten op wacht, volledig bewapend. Ook voor hen was één blik genoeg om zich weer te ontspannen. Nou ja, ontspannen... Er hing een grimmige sfeer, alsof de lont van iedere soldaat was opgebrand en het kruit ieder moment kon ontvlammen.

Waren zij ook bang voor de wilden?

Via een tweede poort betraden ze het dorp. Rechte straten, houten huizen met rieten daken, kippen en varkens die rondscharrelden; hij was weer in de beschaafde wereld.

‘Welkom in Fort Esopus,’ zei vader hartelijk tegen Evert. Zijn woorden gingen haast teloor door het getimmer en gezaag rechts van hen. In de open ruimte tussen twee huizen werd een nieuw huis opgetrokken. Had vader thuis al timmermannen ingehuurd en die vooruitgestuurd? Nee, wat een onzin. Hun land lag aan de noordzijde van het dorp, hier werd een huis gebouwd voor iemand anders.

Een man, geheel in het zwart gekleed, stond de vorderingen van een afstandje te bekijken. Vader liep op hem af. ‘Gegroet, eerbare heer. Bent u misschien dominee Blom?’

De man lachte, waardoor zijn strenge gezicht openbrak. ‘Dat ben ik inderdaad, met wie heb ik het genoeg?’

Vader wenkte hen en stelde hen voor. ‘Ik heb vijf jaar geleden grond gekocht rond de Esopus, maar ik woon nog in Rensselaerswijck, van waaruit ik handel. Nu ben ik van plan om me met mijn gezin hier te vestigen. Daarom was ik bijzonder verheugd toen ons het bericht bereikte dat u als dominee bent aangesteld. Mijn vrouw wilde Rensselaerswijck liever niet verlaten, zeker niet na alle verontrustende berichten over de barbaren hier, maar het nieuws van uw komst bracht vertrouwen in een gezegende toekomst.’

De dominee schudde de uitgestoken hand van vader. ‘Ik zal het goddelijke licht hier als een zonnestraal verspreiden, want het zijn duistere tijden voor de inwoners van Fort Esopus. Ik verheug me erop om jullie als nieuwe leden van mijn gemeenschap te mogen begroeten. Zoals jullie kunnen zien, wordt er hard gewerkt aan mijn huis, dat tevens als kerk zal dienen. Tot die tijd lees ik de geschriften in de herberg van Jacob Stoll. Hoelang blijven jullie? Kan ik jullie zondag verwachten?’

Hendrick hoopte van niet. Ook al waren ze nu binnen de palissade, er dreigde nog steeds oorlog. Ze konden morgen best én de landerijen controleren én de zaken voor het nieuwe huis afhandelen. Morgenavond moesten ze op weg kunnen zijn naar Nieuw-Amsterdam.

‘Ik weet niet hoelang mijn bezigheden me hier zullen houden,’ antwoordde vader, ‘maar als we er zondag nog zijn, komen we zeker naar uw preek luisteren.’

‘Moge God u genadig zijn en uw zaken voorspoedig laten verlopen.’

Dat was aardig van de dominee. Hendrick knikte hem toe, terwijl hij achter vader aan verder liep.

In het midden van het dorp stond de herberg van Jacob Stoll. De herbergier moest op de hoogte gebracht zijn van hun komst, want hij stooft naar buiten. De punten van zijn snor krulden vrolijk omhoog. ‘Mijn beste Evert! Wat een genoeg! Kom binnen, kom binnen. Cornelis Slecht heeft zojuist een nieuwe lading zwaar bier afgeleverd. Kom proeven, ik hoor graag je mening. De oogst is nog mager, maar hij zegt dat hij het beste graan gebruikt heeft.’

Het leek Hendrick slimmer om het beste graan voor brood te gebruiken, maar een brouwer dacht daar ongetwijfeld anders over.

‘Kijk nou, de kleine Hendrick!’ Jacob woelde door zijn haar alsof hij een peuter was. ‘Je bent geen duim gegroeid sinds de vorige keer. Krijg je wel te eten thuis? Ik zal zorgen dat mijn huisvrouw je straks een stevige stoofpot voorschotelt.’

Hendrick wist dat Jacob het goed bedoelde, dus hij hield zich groot. ‘Hoe gaat het met u? En met uw vrouw?’

Hij kreeg geen antwoord, want Jacob vatte Evert bij de schouders. ‘En wie is dit? Dit kan toch niet zoon Evert zijn? Nee, dat is onmogelijk, zo groot en sterk en fier.’

Evert leek ter plekke een paar duim te groeien. ‘Ik ben het in levenden lijve. Aangenaam kennismaken, heer Stoll, ik heb veel goede dingen over u gehoord.’

Wat een pluimstrijker! En Jacob leek dat gevele nog te waarderen ook.

‘Kom binnen, allemaal, dan zullen we eens wat bier op tafel zetten.’

Zodra ze zaten, serveerde Jacobs vrouw Geertruid hun mokken sterk geurend bier. Voorzichtig nam Hendrick een slok. Het bier proefde bitter en voelde stroperig dik in zijn mond. Licht bier was voor hem zwaar genoeg.

‘Wat is het laatste nieuws? Houden de wilden zich een beetje koest?’ vroeg vader na een paar flinke slokken.

‘Het is godgeklaagd. Al maanden kregen we berichten dat de Esopus-indianen ons zouden vermoorden als we ons op het land zouden wagen om te oogsten, dus bleven we binnen. Wat konden we anders? Begin september kwamen ze hier met een hele meute en wat zeggen zij met hun valse tongen? “Waarom wordt er niet gewerkt? Broeden jullie soms snode plannen uit?”’

‘Nee,’ bracht Hendrick uit, ‘ze draaien alles om.’

‘Ja, jongen, zo zijn ze. En ze doen het met uitgestreken gezichten. Zoals ze hier zaten en vertelden dat we gewoon de oogst moesten binnenhalen... Ze beloofden dat ons niets zou overkomen.’

Dat klonk alsof ze de dorpsbewoners in de val probeerden te lokken. ‘Jullie zijn toch niet gegaan?’ Hij zou geen stap buiten de veiligheid van de palissade hebben gezet. Maar dan? Zonder graan geen eten. En graan leverde net zo goed geld op als beverhuiden. De dorpelingen móésten wel oogsten. ‘Vorige week kwamen eindelijk de versterkingen waarom we gevraagd hadden: extra soldaten, kanonnen en ammunitie. Dus nu halen we de oogst binnen onder begeleiding van gewapende soldaten.’

‘Hebben de wilden zich aan hun woord gehouden en jullie met rust gelaten?’

‘Ze houden zich nooit aan hun woord, de vraag is alleen wanneer ze het breken. Tot nu toe is het beangstigend rustig geweest.’

‘Denkt u dat er oorlog komt?’

‘Ik weet het niet. Eerst tekenen ze een vredesverdrag waarin ze aangeven dat ze als broeders met ons willen samenleven en een dag later doden ze ons vee, steken ze onze huizen in brand of schieten ze zonder enige reden een goed christen dood.’

‘Maar waarom?’ vroeg Evert.

‘Omdat ze goddeloos zijn,’ antwoordde Jacob. ‘Vertrouw nooit een wilde, jonge Evert, want ze bezegelen de waarheid met een leugen.’

‘Waarom zijn ze zo vijandig?’ Dat was een paar jaar geleden wel anders. Toen had vader samen met Jacob grond gekocht langs de Esopusrivier. De wilden waren vriendelijk geweest en hadden de kolonisten uit Rensselaerswijck zelfs aangemoedigd om zich langs de Esopus te vestigen. Wat was er gebeurd? Waarom waren ze nu op oorlog uit?

‘Ze zeggen dat ze last hebben van ons vee, dat hun gewassen vertrapt. Maar het is óns land, wij hebben het van ze gekocht, ze hebben hier niets meer te zoeken.’

Vader knikte verbeten. ‘Afspraken betekenen niets voor die barbaren.’

‘Zeg dat wel. Stuyvesant had heel duidelijk met ze afgesproken dat wij bij elkaar gingen wonen vanwege onze veiligheid, omdat zij die in gevaar brachten, en nu klagen ze over de soldaten en de palissade en vinden ze dat wij verspreid over het land hadden moeten blijven wonen.’

‘Zodat ze ons een voor een kunnen aanvallen zeker.’ Vaders hoekige gezicht werd zo mogelijk nog vierkanter.

‘Daar trappen wij niet in,’ verzekerde Jacob. ‘En ook niet in hun gezeur dat ze nog cadeaus tegoed hebben van Stuyvesant. Ze willen alleen met hem spreken, onze sachel met het houten been, zoals ze hem noemen, maar de directeur-generaal wordt geplaagd door hoge koorts. Zijn gezondheid laat het niet toe dat hij deze kant op komt. Niet dat het iets uit zou maken. Als Stuyvesant hier is, beginnen ze weer over hun vrienden die gestorven zijn tijdens de oorlog van Kieft en hoezeer zij daaronder geleden hebben. Alsof Stuyvesant, alsof wij daar iets mee te maken hebben gehad, alsof we daar iets aan kunnen doen! Het is vijftien jaar geleden. Telkens zeggen ze: we vergeven en vergeten, maar de volgende dag rakelen ze alles weer op. Het zijn net vrouwen die zeuren om niets.’

‘Als die cadeaus zo belangrijk voor ze zijn, dan geven we die toch?’ opperde Hendrick. ‘Dan kunnen ze daar niet meer over zeuren.’ Hij had gehoord dat ze overal blij mee waren: messen, ketels, kleren, zelfs glazen kralen.

Vader snoof. ‘Het gaat ze helemaal niet om die cadeaus, of om genoegdoening voor het zogenaamde leed dat hun is aangedaan. Hun bekrompen geesten staan onder invloed van de duivel en die wil maar één ding: het bloed van zo veel mogelijk goede christenen laten vloeien.’

De dominee had meerdere keren gezegd dat de wilden heidenen waren, dat ze het bestaan van God niet erkenden, maar Hendrick had zich nooit gerealiseerd dat ze handelden uit naam van de duivel. Nu vader het zei, klonk het logisch.

Geertruid kwam langs met een grote kan bier en vulde de lege mokken op tafel bij. Snel nam hij nog een slok, vader verwachtte dat hij dronk als een man.

‘Heb je enig idee hoe het met mijn landerijen staat?’ vroeg vader.

‘Ik vrees dat er nog weinig van jouw graan geoogst is.’ Jacob verstopte zijn gezicht achter zijn mok, alsof hij schuldig was.

‘Dacht ik het niet?’ Vader keek Evert aan. ‘Snap je nu waarom we hier moeten gaan wonen?’

‘Zonder persoonlijk toezicht van de eigenaar komt er niets van de landerijen terecht.’

Die toon! Evert Weetal Pels. Ook al had hij gelijk. De mannen hier in het dorp hadden duidelijk eerst voor hun eigen oogst gezorgd. Zelfs Jacob.

Vader stond op. ‘Ik ga kijken hoe het ervoor staat.’

Jacob gebaarde hem te gaan zitten. ‘We mogen alleen in groepen en onder begeleiding van soldaten naar buiten.’

‘Ik mag verdorie toch wel mijn eigen landerijen bezichtigen?’

‘Dat is niet veilig, vader,’ zei Hendrick. ‘De wilden...’

‘Een kogel door hun kop, dat kunnen ze krijgen,’ mopperde vader, maar hij ging toch zitten. ‘Wie coördineert de werkzaamheden op het land?’

‘Thomas Chambers en sergeant Andries Lourensen,’ antwoordde Jacob.

‘Dan ga ik eens een hartig woordje met Thomas spreken.’ Vader gooide zijn bier in één teug naar binnen en stond voor de tweede keer op.

Ook Evert klokte zijn bier in een paar tellen weg. Hendrick haalde diep adem, zette de beker aan zijn lippen en slikte en slikte en slikte. Bah, wat smerig.

‘Slapen jullie hier of bij Chambers?’ vroeg Jacob.

‘Ik verlaat het huis van Thomas niet voordat hij geregeld heeft dat mijn landerijen geoogst worden.’

‘Jammer, maar begrijpelijk.’ Jacob klonk oprecht teleurgesteld. ‘Tot snel weerziens, goede vriend.’

Ondanks al het slechte nieuws kon er toch een lachje af bij vader. ‘Zodra de zaken geregeld zijn, kom ik het vieren met dat uitstekende bier van je. Breng de brouwer mijn complimenten over.’

Buiten miezerde het niet meer. De lucht rook nog vochtig, maar de grijze regenwolken waren verdreven door witte stapelwolkjes. De zon liet het natte hout van de huizen glinsteren, waardoor ze er bijna levend uitzagen. Hendrick kreeg een zet tegen zijn schouder van Evert. ‘Doorlopen.’

Vader was al linksaf de hoek omgeslagen, hij had natuurlijk haast. ‘Naast het huis van Thomas Chambers ligt onze grond,’ zei hij tegen zijn broer.

‘Dan hoop ik dat we daar eerst gaan kijken.’

‘Zoveel is er niet te zien. Alleen braakliggend land. En de palissade van de noordzijde, maar die kun je ook vanuit het huis van Chambers bewonderen.’

Vorig jaar hadden er houtblokken gelegen en Hendrick had ze opgestapeld, hoger en hoger. Zo hoog dat ze wankelden toen hij erop klom, maar hij had net over de palissade heen kunnen kijken. Vanaf daar had hij de Grote Esopus kunnen zien glinsteren. Net als nu had hij toen niet naar buiten gekund om de rivier van dichtbij te bekijken vanwege de wilden. Sindsdien waren er geen christenen meer vermoord, maar het kon niet lang meer duren voordat er weer slachtoffers zouden vallen. Voor die tijd wilde Hendrick hier heel ver vandaan zijn!